مجلهٔ پژوهش فیزیک ایران، جلد ۱۵، شمارهٔ ۳، پاییز ۱۳۹۴

<u>تو</u>هش فيرزينا

بررسی ابتدا به ساکن جذب سطحی نانو زنجیرهٔ نقره بر روی گرافین

حمداله صالحی، محمد معدلی و پیمان امیری

گروه فیزیک، دانشکدهٔ علوم، دانشگاه شهید چمران اهواز

پست الكترونيكي: m-moaddeli@phdstu.scu.ac.ir

(دریافت مقاله: ۱۳۹۳/۳/۱۰ ؛ دریافت نسخهٔ نهایی: ۱۳۹۴/۲/۷)

چکیدہ

در این مقاله تصحیح نیروی پراکندگی دور برد از نوع واندروالس (vdW-DF) برای یک سامانهٔ مرکب شامل نانو زنجیرهٔ نقره جذب سطحی شده بر روی تک لایهٔ گرافین بررسی شده است. محاسبات در چارچوب نظریهٔ تابعی چگالی و با استفاده از تقریبهای LDA و BLYP انجام گرفته است. به دلیل جذب ضعیف زنجیرهٔ نقره بر روی صفحهٔ گرافین، نمی توان سهم نیروی واندروالس در انرژی جذب را نادیده گرفت. اعمال این تصحیح منجر به تغییرات بنیادی در خواص ساختاری و الکترونی سامانهٔ مرکب از قبیل انرژی جذب و جابه جایی تراز فرمی نسبت به نقطهٔ دیراک می شود. همپوشانی ضعیف حالتهای الکترونی نقره و کربن در فصل مشترک، بازشدگی کوچک نقطهٔ دیراک را در پی دارد.

واژههای کلیدی: گرافین، نانوزنجیرهٔ نقره، جذب سطحی، نیروی واندروالس

۱. مقدمه

نانوساختار دوبعدی گرافین یک نیمرسانا با گاف نواری صفر است که در آن پیوندهای π و *π در نقطهای واقع در گوشهٔ منطقهٔ اول بریلوئن با یکدیگر در تماس هستند. این نقطه (نقطهٔ K) به واسطهٔ پراکندگی خطی حالتهای الکترون و حفره نزدیک سطح فرمی به نقطهٔ دیراک مشهور است [۱]. این موضوع علاقهمندی خاصی را به لحاظ تجربی و نظری ایجاد کرده است [۲, ۳]. مسیر آزاد میانگین در این ماده بزرگ است، به همین خاطر نقش مهمی در دستگاههای الکترونیکی بازی میکند [۴]. لازمهٔ ساختن دستگاههایی بر پایهٔ گرافین، اتصال با فلزات است، که از این میان میتوان به کاربرد الکترودهای

فلزي در اندازه گیري ترابرد الکتروني اشاره کرد [۵].

اتصال مواد بر روی گرافین به صورت فیزیکی یا شیمیایی انجام می شود. از آنجا که خواص الکترونی نمونه در این شرایط تغییر می کند [۶، ۷]، فهم کامل رویدادهای فیزیکی که در فصل مشترک گرافین – فلز روی می دهد، مورد توجه است [۸]. در حالتی که جذب به صورت شیمیایی باشد، پیوند تشکیل شده میان مادهٔ جاذب و مادهٔ جذب شونده مکانیسم جذب را توصیف خواهد کرد، اما در حالتی که هیچ پیوندی تشکیل نگردد، فاصلهٔ جذب نیز بیشتر شده و نیروهای پراکندگی دوربرد از جمله نیروی واندروالس نقش اصلی را در تعیین فاصله و انرژی جذب خواهند داشت [۹]. در مواردی که پیوند

شیمیایی قوی برقرار است انتظار میرود سهم نیروی واندروالس در انرژی پیوند بسیار ضعیف باشد، اما می تواند برهم کنش پیوندی را تحت تاثیر قرار دهد [۱۰].

نظریهٔ تابعی چگالی (DFT) امروزه به طور وسیعی برای محاسبات ساختار الکترونی مورد استفاده قرار می گیرد. تقریبهای تابعی تبادلی – همبستگی موجود توصیف دقیقی از پیوندهای کووالانسی و یونی ارائه می دهند. با این وجود، نتایج این تقریبها در مورد نیروهای پراکندگی غیرموضعی همانند نیروی واندروالس به شکست میانجامد [۱۱]. در این میان، برای سامانههایی که نیروی واندروالس در تعیین قدرت برهم کنشها اهمیت دارد، تقریب چگالی موضعی (LDA) قدرت پیوند را اندکی بیشتر محاسبه میکند، در حالی که تقریب شیب تعمیم یافته (GGA) معمولاً قدرت پیوند را ضعیف تر پیش بینی می نماید [۱۲]. تصحیح نیمه – تجربی پراکندگی دوربرد ارای تابعیهای مورد استفاده در رهیافت کوهن – شم (-TFD) روسیم مراد این قدر به محاسبهٔ دقیق آنها نیستند، به مرسوم ADA و GGA قادر به محاسبهٔ دقیق آنها نیستند، به دست می دهد [۱۳].

در این مقاله مکانیسم پیوند در فصل مشترک فلز – گرافین به واسطهٔ جذب سطحی نانو زنجیره های نقره بر روی تک لایهٔ گرافین مورد بررسی قرار گرفته است. انرژی جذب، فاصلهٔ تعادلی جذب، جابه جایی سطح فرمی و بازشدگی نقطهٔ دیراک با استفاده از تابعی های مختلف محاسبه شده و تغییر در خواص ساختاری و الکترونی سامانهٔ مرکب در حضور نیروی واندروالس مورد توجه قرار گرفته است.

سهم پراکندگی دوربـرد در تـابعی چگـالی را مـیتـوان بـا استفاده از رابطهٔ زیر به انرژی کل اضافه کرد [۱۴]

$$E_{DFT-D} = E_{DFT} + E_{disp}, \qquad (1)$$

که E_{DFT} مقدار انرژی به دست آمـده از حـل خودسازگار و E_{disp} یک تصحیح تجربی است که با معادلهٔ زیر داده مـیشـود [۱۴]

$$E_{disp} = -s_6 \sum_{i=1}^{N_{at}} \sum_{j=i+1}^{N_{at}} \frac{C_6^{ij}}{R_{ij}^6} f_{dmp} \left(R_{ij} \right), \tag{Y}$$

که در آن s_{s} یک ثابت جهانی، N_{at} تعداد اتم ها در سامانه، C_{ij} مریب پراکندگی برای جفت اتم ij و ij فاصلهٔ بین C_{ij} اتمی است. برای اجتناب از تکینگی در مواردی که R کوچک است، تابع میرایی f_{dmp} به صورت زیر تعریف می شود [۱۴].

$$f_{dmp}(R) = \frac{1}{1 + e^{-\alpha(R/R_0 - 1)}},$$
 (7)

که R جمع شعاعهای واندروالس است. معادلهٔ (۳) به این دلیل انتخاب شده است که Edisp در مقادیر R کوچک به سرعت به سمت صفر میل کند تا پیوندهای معمولی تحت تاثیر این تصحیح قرار نگیرند.

۲. روش محاسباتی

محاسبات در چارچوب نظریهٔ تابعی چگالی و با استفاده از بستهٔ محاسباتی کوانتوم اسپرسو انجام شده است [۱۵]. در ایـن بسـتهٔ محاسباتی، معادلات تک ذرهٔ کوهن- شم با استفاده از تکنیک شبه پتانسیل و بسط تابع موج الکترون،های ظرفیت بر اساس امواج تخت حل میگردند. شبه پتانسیلهای مورد استفاده بر اساس تقریب چگالی موضعی (LDA) [۱۶] و تقریبهای شیب تعمیم یافتـه (GGA-PBE) [۱۷] و (GGA-BLYP) [۱۹, ۱۸] ساخته شدهاند. مقدار بهینه بـرای ثابـت شـبکهٔ گـرافین ۲٬۴۵ Å محاسبه شد و ثابت شبکهٔ زنجیرهٔ نقره هم بر همین اساس در نظر گرفته شد. همان طور که در شکل (۱) مشاهده میشود، رشد نانو زنجیرههای نقره در راستای X انتخاب شده است. برای رشد نانو زنجیرهٔ نقره جذب شده بر روی صفحهٔ گرافین، ابرسلولي مستطيلي شکل به ابعاد ^۲ Å^۳ ۲٬۲۵×۱۲٬۷۵ ساختیم. با انتخاب این ابعاد، خلاً لازم میان زنجیرههای نقره در صفحهٔ گرافین فراهم می آید به طوری که می توان از اندرکنش میان اتمهای نقره واقع بر زنجیرههای مجاور صرفنظر کرد. خلاً در راستای z نیز به طریقی اعمال شده که اندرکنش زنجیرهٔ نقره تنها با صفحهٔ گرافین مجاور با آن صورت پذیرد و اندرکنشی میان زنجیرههای نقره در راستای محور z وجود نداشته باشد. پس از انجام تستهای همگرایی

شکل ۱. رشد نانوزنجیرهٔ نقره در راستای محور x. اتمهای بزرگتر، نقره و اتمهای کوچکتر، کربن هستند.

لازم، انتگرالگیری از ناحیهٔ اول بریلوئن مربوط به ابرسلول مستطیل شکل به روش مونخورست-پک' با مش یکنواخت ۱×۶×۳۰ صورت گرفت [۲۰]. مقدار انرژی قطع بسط توابع موج تخت الکترونهای ظرفیت Ry ۶۵ در نظر گرفته شد.

در نظریهٔ پراکندگی دور برد تابعی چگالی، مقدار ، ۲ بـرای اتمهای کربن و نقره به ترتیب ۶۰٬۷۱ و ۸۵۵٬۸۳۳ و مقدار R₀ برای این دو اتم به ترتیب ۲٫۷۴۴ و ۳٫۰۹۷ در نظر گرفتـه شـد. ثابت s₆ برای تابعی PBE برابر با ۷۵/۰ و برای تابعی BLYP برابر با ۱/۲ قرار داده شد. این مقادیر بهینه شده هستند و در مورد ترکیبهای مختلف مورد آزمایش قرار گرفتهاند [۲۱]. به منظور به دست آوردن انرژی جـذب، محاسـبات خودسـازگار برای گرافین، زنجیرهٔ نقره و سامانهٔ مرکب (گرافین+زنجیره) به طور جداگانه در ابرسلول فوق الذكر انجام شد. با توجه به ساختار شش گوشی گرافین، اتمهای نقره در سه جایگاه مختلف که دارای تقارن بالایی هستند در نظر گرفته شدند؛ جایگاه تهی (H) که در مرکز شش گوشی قرار دارد، جایگاه بین پیوندی (B) که در نقطهٔ وسط پیونـد کـربن- کـربن واقـع اسـت و جایگـاه فوقانی (T) که دقیقا در بالای یک اتم کربن قرار دارد (شکل ۲). در نهایت پایداری سامانه در هر وضعیت مورد بررسی قرار گر فت.

1. Monkhorst-Pack

شکل ۲. سه جایگاه جذب مختلف، مرکز شـش گوشـی (H)، بـین پیوندی (B) و فوقانی (T).

در ادامه به ازای هر سه جایگاه جذب، سامانهٔ مرکب را تحت واهلش قرار داده به طوری که نیروهای وارد بر یونها کمتر از ۱ Ry/au ۰/۰۰ باشد. لازم به ذکر است سامانهٔ مرکب فاقد خاصیت مغناطیسی است، بنابراین محاسبات بدون در نظر گرفتن اسپین اتمها انجام شده است.

۳. نتايج و بحث

نتایج مربوط به خواص ساختاری و الکترونی سامانهٔ مرکب در جدول ۱ ارائه شده است. بر همین اساس، فاصلهٔ جذب تعادلی زنجیرهٔ نقره از صفحهٔ گرافین، b، جابجایی تراز فرمی در اثر برهمکنش حالتهای الکترونی اتمهای کربن و نقره، $\Delta 4$ ، و مقدار بازشدگی نقطهٔ دیراک، ΔE_o ، را مورد بررسی قرار میدهیم. همچنین انرژی جذب، E_{ads} ، را به صورت زیر تعریف میکنیم (۴) که در این رابطه جملات سمت راست به ترتیب بیانگر انرژی کل ابرسلول سامانهٔ مرکب، گرافین منزوی و زنجیرهٔ نقرهٔ منزوی

DFT .1."

است.

نتایج DFT نشان میدهد که انرژی جذب نانوزنجیرهٔ نقـره بـر روی صفحهٔ گرافین در محدودهای اسـت کـه در آن جـذب بـه

site	xc	E_{ads} (meV)	$d(\stackrel{0}{A})$	$\Delta E (\text{meV})$	$\Delta E_{\circ}(\text{meV})$
Н	LDA	-11/1	۳/۰۳۴	47	۴٫٩
	PBE	۳/۲	٣/٧٢٣	377	۲,۸
	PBE-DF	-19,8	٣,•۶٨	۰٫٣	۵,۲
	BLYP	+ ۰٫٩	4/173	447	۴٫٩
	BLYP-DF	-24/1	۳٬۱۷۰	170	Δ/Λ
В	LDA	-11/4	٣/٠۶٧	k k	$\Delta_{/} \mathcal{F}$
	PBE	-1/4	٣/٧٥٣	٢٣٢	۵,١
	PBE-DF	$-\lambda \Lambda / \Lambda$	۳,۰۶۱	۵	٣٫٢
	BLYP	+1,7	۴,•۲•	440	• _/ V
	BLYP-DF	-۲۳/۱	۳/۲۳۵	140	۵
Т	LDA	-11/٣	۲/٩٨٩	۰٫۹	14
	PBE	-1,1	3/10	319	۴٫٩
	PBE-DF	$-\lambda \Lambda V$	٣/٠۵٠	۰٫٣	A_{j})
	BLYP	+1,8	۳٬۹۱۰	447	٩٫۵
	BLYP-DF	-۲۳٫۱	37/149	109	10

جدول ۱. انرژی جذب (E_{ads})، فاصلهٔ جذب (d)، جابه جایی سطح فرمی (ΔE)، بازشدگی نقطهٔ تماس (ΔE) برای تابعی های مختلف در سه جایگاه B،H و T توضیح داده شده در متن.

در تمامی وضعیتهای ممکن قرارگیری زنجیرهٔ نقره روی صفحهٔ گرافین، تابعیهای BEP و BLYP فاصلهٔ جذب را بیشتر از تقریب LDA پیشبینی میکنند. فاصلهٔ جذب با استفاده از تقریب چگالی موضعی حدود Å ۳، تقریب BEP حدود Å ۷/۳ و تقریب BLYP حدود Å ۴ به دست آمده است. نزدیکترین فاصلهٔ جذب مربوط به حالتی است که اتمهای نقره در جایگاه T قرار گرفتهاند.

هیبرید شدگی ضعیف بین حالتهای الکترونی کربن و نقره در فصل مشترک گرافین و زنجیره منجر به آلایش اتمها با الکترون یا حفره می شود. در نتیجه سطح فرمی به گونهای جابهجا می شود که حالت تعادل برقرار گردد. از نقطه نظر دیگر، انتقال بار صورت گرفته بین گرافین و زنجیرهٔ نقره باعث می شود نقطهٔ دیراک بالاتر یا پایین تر از سطح فرمی قرار بگیرد. بررسیهای نظری و تجربی صورت گرفته این موضوع را نشان دادهاند [۸, ۱۲, ۲۵ و ۲۶]. از نقطه نظر علامت جابهجایی، نتیجهٔ صورت فیزیکی رخ می دهد [۲۲]. این نتیجه با کارهای انجام شده بر روی سامانه های شامل یک اتم نقره جذب شده بر روی تک لایهٔ گرافین یا جذب گرافین بر روی زیرلایهٔ نقره مطابقت دارد [۲۲، ۲۳ و ۲۴]. تقریب چگالی موضعی انرژی جذب را علود ۱۳ سلام ۱۱ نشان می دهد، در حالی که تقریب شیب تعمیم در تقریب ۹۲ انشان می دهد، در حالی که تقریب شیب تعمیم یافته انرژی جذب بسیار اندکی را پیش بینی می کند، به طوری که در تقریب اصولا هیچ گونه تمایلی برای مقدار مثبت است که ایس مقادیر به دست آمده با استفاده از تقریب های مختلف بیانگر این است که جذب زنجیرهٔ نقره بر روی گرافین به صورت فیزیکی است که جذب زنجیرهٔ نقره بر روی گرافین به صورت فیزیکی بنابراین زنجیرهٔ نقره تمایل بیشتری دارد در ایس وضعیت قرار بنابراین زنجیرهٔ نقره تمایل بیشتری دارد در ایس وضعیت قرار بنابراین زنجیرهٔ نقره تمایل بیشتری دارد در ایس وضعیت قرار گیرد. پس از آن با تفاوت بسیار اندکی، جایگاههای T و H قرار دارند.

شکل ۳. از چپ به راست: ساختار نواری از نقطهٔ گاما در راستای محور x، الف) زنجیرهٔ نقره منزوی، ب) گـرافین منـزوی، و ج) سـامانهٔ مرکـب. بازشدگی نقطهٔ دیراک در ساختار نواری سامانهٔ مرکب در گوشهٔ بالای شکل سمت راست مشخص شده است.

کار حاضر با نتیجهٔ بررسی گروههای دیگر تف اوتی عمده دارد. در اینجا جابهجایی سطح فرمی به سمت پایین است، بدین معنی که صفحهٔ گرافین (زنجیرهٔ نقره) با حفره (الکترون) آلایش مییابد. در حالی که در مورد تک اتم نقره جذب شده یا فیلم مییابد. در حالی که در مورد تک اتم نقره جذب شده یا فیلم نازک نقره جذب شده بر روی تک لایهٔ گرافین، سطح فرمی به سمت بالا جابهجا می شود [۸، ۲۴ و ۲۷]. این تفاوت به علت اختلاف در تابع کار زنجیرهٔ نقره و صفحهٔ گرافین است. اگر تابع کار گرافین بزرگتر (کوچکتر) از تابع کار نقره باشد، گرافین با الکترون (حفره) آلایش مییابد. عک برابر با اختلاف انرژی بین سطح فرمی و حد وسط بازشدگی نقطهٔ دیراک در نظر گرفته شده است. بیشترین جابهجایی برای زنجیرهٔ نقره در جایگاه B روی میدهد. در برخی از تحقیقات علمی این اختلاف انرژی دقیقا برابر با اختلاف تابع کار در نظر گرفته میشود که از روی آن میتوان مقدار بار انتقال یافته بین مادهٔ جاذب و مادهٔ جذب شونده را محاسبه کرد [۲۶].

آخرین نتایج تجربی نشان میدهد که برهمکنش حالتهای الکترونی سبب بازشدگی کوچک نقطهٔ دیراک میشود. مقدار این بازشدگی (ΔE) در مطالعهٔ فصل مشترک سطح (۱۱۱) فلزات نجیب و گرافین اندازهگیری شده و مقدار آن در حدود

چند صد میلی الکترون ولت تخمین زده شده است [۲۶]. تاکنون بررسیهای نظری موفق به پیشبینی این موضوع نشدهاند [۸، ۲۸]. در مورد زنجیرهٔ نقره، انتظار داریم به دلیل برهمکنش ضعیفتر، مقدار بازشدگی کمتر از مقدار اندازه گیری شده برای صفحه باشد. مقدار بازشدگی با استفاده از تقریب شده برای موضعی بیشتر از تقریبهای شیب تعمیمیافته است که منجر به هیبرید شدگی قویتری میان زنجیرهٔ نقرهٔ جذب شده بر روی لایهٔ گرافین می گردد. از نقطه نظر جایگاه قرار گیری اتم نقره نیز همین نتیجه برای هر کدام از تقریبهای تبادلی-همبستگی برقرار است.

برای شناسایی تغییرات در ساختار الکترونی سامانهٔ مرکب نسبت به گرافین منزوی، ساختار نواری تک لایهٔ گرافین، نانو زنجیرهٔ نقره و سامانهٔ مرکب شامل نانو زنجیرهٔ نقره جذب سطحی شده بر روی لایهٔ گرافین را محاسبه کردیم. نتایج در شکل ۳ رسم شده است. محاسبات با استفاده از تقریب چگالی موضعی انجام شد. سطح فرمی در انرژی صفر قرار گرفته است. به جهت یکسانسازی و به منظور مقایسه، همهٔ ساختارهای نواری از نقطهٔ T شروع و در راستای محور xدر منطقهٔ اول بریلوئن امتداد یافته است. همان طور که در

قسمت (الف) مشاهده می شود، نانو زنجیرهٔ نقره خاصیت فلزی از خود نشان می دهد. نواری که سطح فرمی را قطع کرده، مربوط به اوربیتال ۶ اتم نقره است. قسمت (ب) ساختار نواری گرافین در ابرسلول مستطیلی شکل را نمایش می دهد که ساختار نواری آن منطبق با گرافین در شبکه شش گوشی است، به طوری که نقطهٔ تماس هم چنان در سطح فرمی مشاهده می گردد.

ساختار نواری سامانهٔ مرکب در قسمت (ج) رسم شده است. بازشدگی نقطهٔ دیراک در گوشهٔ این شکل مشخص است. با توجه به شکل ۳ می توان مشاهده کرد که تراز فرمی به سمت پایین جابهجا شده است به طوری که نوارهای مربوط به اتم نقره در سطح انرژی پایین تری قرار گرفته و نقطهٔ دیراک به سمت بالا جابهجا شده است. این بدین معنی است که صفحهٔ گرافین (زنجیرهٔ نقره) با حفره (الکترون) آلایش پیدا کرده است.

از آنجا که در ساختار مورد بررسی در این مقاله اندرکنش زنجیره و گرافین از نوع ضعیف واندروالس بوده و سهم این نیرو در تقریب تابعی چگالی کاملا در نظر گرفته نشده است، در ادامهٔ محاسبات برای اعمال تصحیحات از روش DFT-DF استفاده نمودیم.

DFT-DF .Y."

سهم پراکندگی دور برد که در محاسبات DFT در نظر گرفت. نشده بود را با اضافه کردن نیروی واندروالس به تابعی های مورد نظر، اعمال کردیم. از آنجا که این سهم تا حدودی در تقریب چگالی موضعی در نظر گرفته شده است، اضافه کردن پراکندگی دور برد به این تقریب، منجر به نتایج دقیقی نخواهد شد. بنابراین، این سهم را تنها به بخش همبستگی تقریب شیب تعمیم یافته اضافه نمودیم. نتایج محاسبات در جدول ۱ ارائه شده است.

همان طور که انتظار میرود، با اعمال نیروی واندروالس، انرژی جذب به میزان قابل توجهی افزایش مییابد. خصوصا در تقریب BLYP که بدون در نظر گرفتن نیروی پراکندگی دور برد، هیچ گونه جذبی را پیشبینی نمی کرد. از سوی دیگر مقادیر

به دست آمده با نتایج تقریب چگالی موضعی تفاوت دارند و این نشان دهندهٔ این است که این تقریب برای بررسی سامانههایی که در آنها پراکندگی دور برد از اهمیت خاصی برخوردار است، کاملا مناسب نیست، هر چند در مقایسه با تقریب شیب تعمیم یافته بسیار بهتر عمل می کند. بیشترین مقدار برای انرژی جذب در حالتی است که هر اتم نقره در جایگاه H قرار گرفته است. این حالت به دلیل داشتن عملگرهای تقارنی بیشتر، پایدارتر است [۲۹].

علاوه بر انرژی جذب، فاصلهٔ جذب نیز در محاسبات DFT-DF دستخوش تغییر زیادی می شود. نزدیک ترین فاصلهٔ جذب در وضعیت T روی می دهد. نتایج حاصل از دو تابعی مختلف GGA به نتایج حاصل از LDA نزدیک می شود. این مطلب گویای آن است که تقریب چگالی موضعی در پیش بینی فاصلهٔ جذب تا حدود زیادی صحیح عمل می کند. به همین دلیل است که این تقریب قبل از گسترش روش به همین دلیل است که این تقریب قبل از گسترش روش محاسبات در سامانه هایی بود که نمی توانستیم بدون در نظر گیری پراکندگی های بلند برد موجود در سامانه، آن را بررسی کنیم.

تصحیح واندروالس موجب کاهش جابهجایی نقطهٔ دیراک نسبت به تراز فرمی می گردد. بدون در نظر گرفتن این تصحیح در تقریب PBE-DF مقدار جابهجایی نقطهٔ دیراک در حدود چند صد میلی الکترون ولت است که پس از اعمال تصحیحات به چند میلی الکترون ولت و یا حتی کمتر از آن کاهش مییابد. اما نتایج تقریب BLYP-DF حدودا یک سوم مقدار پیش بینی شده را نسبت به حالتی که تصحیحات را در نظر نگرفتهایم نشان میدهد.

تصحیح واندروالس در تقریبهای مختلف سبب افزایش بازشدگی گاف نواری در نقطهٔ دیراک و کاهش فاصلهٔ جذب شده و نزدیکی نتایج به دادههای حاصل از تقریب چگالی موضعی را به دنبال دارد. بیشترین مقدار باز شدگی مربوط به حالتی است که اتمهای نقره در زنجیره در جایگاه T قرار گرفتهاند. پس از آن، جایگاههای H و B در مراتب بعدی

قرار دارند.

۴. نتیجه گیری

در این مقاله با استفاده از تقریب های شیب تعمیم یافته و چگالی موضعی، در چارچوب نظریهٔ تابعی چگالی خواص ساختاری و الکترونی یک سامانهٔ مرکب شامل نانو زنجیرهٔ نقرهٔ جذب سطحی شده بر روی تک لایهٔ گرافین را بررسی کردیم. محاسبات در وضعیت های مختلف برای زنجیرهٔ نقره انجام گرفت، به طوری که اتم نقره در سه جایگاه H، B و T نسبت به صفحهٔ گرافین قرار دارد. تقریب GGA-PBE انرژی جذب را بسیار اندک (تقریبا برابر با صفر) پیش بینی می کند و تقریب GGA-BLYP اصولاً جاذبی را برای زنجیرهٔ نقره در نظر نمی گیرد، در حالی که تقریب LDA انرژی جذب را

- مراجع A IL Castro Nata, E. Cuinco, N.M.B. David, K.S.
 - A H Castro Neto, F Guinea, N M R Peres, K S Novoselov and A K Geim, *Reviews of Modern Physics*, **81** (2009) 109.
- 2. S Latil, V Meunier, and L Henrard, *Physical Review* B, **76** (2007) 201402.
- 3. A Mattausch, O Pankratov, and Ab Initio, *Physical Review Letters*, **99** (2007) 076802.
- 4. A K Geim and K S Novoselov, *Nat. Mater*, **6** (2007) 183.
- K S Novoselov, A K Geim, S V Morozov, D Jiang, M I Katsnelson, I V Grigorieva, S V Dubonos, and A A Firsov, *Nature*, 438 (2005) 19.
- B Uchoa, C Y Lin, and A H Castro Neto, *Physical Review* B, 77 (2008) 035420.
- A T N Diaye, S Bleikamp, P J Feibelman, and T Michely, *Physical Review Letters*, 97 (2006) 215501.
- 8. G Giovannetti, P A Khomyakov, G Brocks, V M Karpan, J van den Brink, and P J Kelly, *Physical Review Letters*, **101** (2008) 026803.
- 9. H Rydberg, M Dion, N Jacobson, E Schröder, P Hyldgaard, S I Simak, D C Langreth, and B I Lundqvist, *Physical Review Letters*, **91** (2003) 126402.
- 10. J Bamidele, J Brndiar, A Gulans, L Kantorovich, and I Štich, *Journal of Chemical Theory and Computation*, **9** (2013) 5578.
- 11. G Román-Pérez, and J M Soler, *Physical Review Letters*, **103** (2009) 096102.

(۱۱ eV ~) پیشبینی میکند. اعمال تصحیح پراکندگی دور برد مربوط به نیروی واندروالس بر روی تقریب های شیب تعمیم یافته نتایجی مشابه با تقریب چگالی موضعی در مورد انرژی و فاصلهٔ جذب به دست میدهد. پایدارترین وضعیت جذب در حالتی است که هر اتم نقره در جایگاه H نسب به حلقهٔ شش گوشی گرافین قرار دارد. هم پوشانی ضعیف حالت های الکترونی سبب جابه جایی تراز فرمی به سمت پایین میگردد که آین نتیجه ناشی از اختلاف تابع کار زنجیرهٔ نقره و تابع کار آین نتیجه ناشی از اختلاف تابع کار زنجیرهٔ نقره و تابع کار تصحیح VdW-DF و در نظر گرفتن نیروهای پراکندگی دور برد در فصل مشترک صفحهٔ گرافین و زنجیرهٔ نقره منجر به افزایش مقدار گاف انرژی سامانهٔ مرکب میگردد. بیشترین مقدار بازشدگی مربوط به جایگاه T است.

- 12. M Vanin, J J Mortensen, A K Kelkkanen, J M Garcia-Lastra, K S Thygesen, and K W Jacobsen, *Physical Review* B, **81** (2010) 081408.
- 13. V Barone, M Casarin, D Forrer, M Pavone, M Sambi, A Vittadini, *Journal of Computational Chemistry*, **30** (2009) 934.
- S Grimme, Journal of Computational Chemistry, 25 (2004) 1463.
- 15. P Giannozzi, et al., *Journal of Physics: Condensed Matter*, **21** (2009) 395502.
- 16. J P Perdew, and A Zunger, *Physical Review* B, **23** (1981) 5048.
- 17. J P Perdew, K Burke, and M Ernzerhof, *Physical Review Letters*, **77** (1996) 3865.
- 18. A D Becke, Physical Review A, 38 (1988) 3098.
- C Lee, W Yang, and R G Parr, *Physical Review* B, 37 (1988) 785.
- H J Monkhorst and J D Pack, *Physical Review* B, 13 (1976) 5188.
- S Grimme, Journal of Computational Chemistry, 27 (2006) 1787.
- V Caciuc, N Atodiresei, M Callsen, P Lazić, and S Blügel, *Journal of Physics: Condensed Matter*, 24 (2012) 424214.
- 23. A M Shikin, V K Adamchuk, and K H Rieder, *Physics of the Solid State*, **51** (2009) 2390.
- 24. L Hu, X Hu, X Wu, C Du, Y Dai, and J Deng, *Physica* B: *Condensed Matter*, **405** (2010) 3337.
- 25. Q Ran, M Gao, X Guan, Y Wang, and Z Yu,

van den Brink, and P J Kelly, *Physical Review* B, **79** (2009) 195425.

29. F Costanzo, P L Silvestrelli, and F Ancilotto, Journal of Chemical Theory and Computation, 8 (2012) 1288. Applied Physics Letters, 94 (2009) 103511.

- 26. A Varykhalov, M R Scholz, T K Kim, and O Rader, *Physical Review* B, **82** (2010) 121101.
- 27. K T Chan, J B Neaton, and M L Cohen, *Physical Review* B, **77** (2008) 235430.
- 28. P A Khomyakov, G Giovannetti P C Rusu, G Brocks, J